

dömda att misslyckas. Däremot torde betydande fördelar kunna vinnas genom en försäkring, byggd på obligatorisk anslutning.

Vad beträffar omfattningen av en försäkring av denna art, torde finansieringsfrågan sannolikt komma att gestalta sig olika, därest försäkringen begränsas till bostads- och kontorsfastigheter i exempelvis städer och stadslignande samhällen eller försäkringen utsträcker sig även omfatta industrifastigheter. För jordbrukets vidkommande kan ifrågasättas, huruvida icke, med hänsyn bland annat till den starka spridningen av de olika riskerna, förluster på grund av byggnadsförstörelse under krig böra täckas genom det allmännas försorg, så mycket mer som jordbruket under ett krig kommer att vara av särskild betydelse för folkhushållet i dess helhet.

Skulle försäkringen inskränkas till att omfatta bostads- eller kontorsfastigheter i städer och liknande samhällen, synes varje fastighetsägare från tidpunkten för vårt lands indragande i krig böra åläggas betala en årlig premie, som fastställs till viss för alla fastigheter lika stor del antingen av byggnadens brandförsäkringsvärde eller dess taxeringsvärde. Premienivån må kunna ändras med hänsyn till riskförloppet och måhända även med hänsyn till de ekonomiska förhållandenas utveckling. Det synes böra övervägas, huruvida en högsta nivå för premien bör fastställas. Skulle kostnader visa sig högre än vad som svarar mot denna nivå, bör undersökas lämpligheten av att staten inträder som garant för överskjutande kostnader.

En fråga, som även bör göras till föremål för övervägande, är huruvida icke en eventuell garanti från statens sida bör inträda, tidigare för sådana fastigheter, som äro av betydelse för det allmänna, exempelvis industrifastigheter, avsedda för produktion av förnödenheter, vilka äro av särskild vikt för folkhushållet. I så fall skulle den övre gränsen för den premie, fastighetsägaren har att erlägga, sättas i motsvarande grad lägre.

I fråga om försäkringens organisation kunna olika linjer tänkas. En väg vore att låta det brandförsäkringsbolag, i vilket fastighetens brandförsäkring är gällande, ombesörja debitering och inkassering av den fastställda premien, vilken i så fall lämpligen synes böra utgå i relation till brandförsäkringsvärdet. Premien skulle från samtliga brandförsäkringsbolag överlämnas till ett centralt organ, vilket hade att fungera som bärare av försäkringen. En annan väg vore att oberoende av försäkringsbolagen låta premien, exempelvis via kronouppbördens inflyta direkt till nämnda centrala organ. I detta fall synes premien lämpligen böra utmätas i relation till de olika byggnadernas taxeringsvärden.

Ett annat spörsmål, som bör övervägas, är frågan om de organ, vilka skola omhändervarda värderingen av uppkomna skador, och i vilken utsträckning den expertis, varöver det enskilda brandförsäkringsväsendet förfogar, må kunna utnyttjas för denna värdering.

Därest premierna skola inbetalas kontant redan under kriget, uppstår spörsmålet om placering av härvid inflytande belopp. Med hänsyn härtill synes i stället den anordningen kunna tagas i betraktande, att premierna tills vidare inbestå med bästa förmånsrätt i de olika fastigheterna. Härigenom skulle visserligen värdet av tidigare inteckningar i någon mån försvagas, men då den avsedda försäkringen går ut på att skapa ökad trygghet bland annat för inteckningshavare, synes ur denna synpunkt knappast några berättigade invändningar kunna resas mot ett dylikt arrangemang, därest det i övrigt skulle befinnas lämpligt.

Såsom redan omnämnts, är det närmast på grund av vissa förhållanden inom försäkringsinspektionens verksamhetsområde, som inspektionen ansett sig skyldig rikta uppmärksamheten på nu berörda spörsmål. Då frågan i betydande utsträckning berör även andra verksamhetsområden, har inspektionen givetvis icke ansett sig kunna framlägga något mera utformat förslag till frågans lösning, som lämpligen synes böra åstadkommas genom utnyttjande av den sakkunskap, varöver intresserade parter föfoga.

Med stöd av vad ovan anförts får försäkringsinspektionen hemställa, att Kungl. Maj:t täcktes föranstalta om skyndsamt utredning i syfte att utarbete detaljerade förslag dels till lagstiftning rörande viss utvidgning av livförsäkringsbolagens och de försäkrades skyldigheter enligt nu bestående försäkringsavtal i händelse av krig, dels till lagstiftning rörande obligatorisk krigsförsäkring av byggnader.